Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto

HE 145/2017
Vaikutukset Trafin palveluihin

8.11.2017

Kaisa Sainio

Vastuullinen liikenne.
Rohkeasti yhdessä.

Tieto

- Sääntelyä kehitetään mm. yhtenäisten matkaketjujen ja yhdistettyjen palveluiden tarjoamismahdollisuuksien osalta.
  - Myös lento- ja meriliikenne mukaan. Liikkumispalveluiden laajentaminen ja puolesta-asiointi.
- Lisäksi esitetään liikenteen rekistereiden kokonaisuudistus, jolla Trafille merkittäviä vaikutuksia: liikennemuotokohtaisista rekistereistä (toiminnanharjoittaja, liikenneväline ja henkilölupa) yhteen rekisteriin.
  - Mahdollistaa yhdenmukaisen rekisterinpidon sekä tietojen hyödyntämisen ja luovuttamisen kehittämisen yhteiskunnan digitalisaatiokehityksen ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimukset huomioiden.
  - Edistää rekisteröidyn mahdollisuuksia käyttää omaa tietoaan ja hyödyntää liikkumispalveluita.
  - Johtaa Trafin viranomais- ja palvelutoiminnan kehittämiseen:
    - Avoimen rajapinnan välityksellä voidaan antaa avoimena datana tietoja liikenneasioiden rekisteriin tallennettavista tiedoista.
    - Rajapinnat mahdollistaisivat rekisteröidyn tietojen saamisen rajapinnasta koneluettavassa muodossa (Omadata-periaattein).

Raideliikenne

- Sääntelyyn esitetään merkittäviä muutoksia, joilla vaikutuksia myös Trafin palveluihin:
  - Kelpoisuussääntelyn uudistaminen
    - Sääntely vain veturinkuljettajia kattavaksi – muiden liikenneturvallisuus-tehtäviä tekevien kelpoisuuksien hallinta turvallisuusjohtamisjärjestelmillä.
    - Koulutusjärjestelmän yksinkertaistaminen
      - Lupakirjan (Trafi) ja lisätodistuksen (liikennöitsijä) selvempi erottaminen
      - Koulutusohjelman hyväksymisestä Trafissa luovutaan
    - Lääkärijärjestelmän yksinkertaistaminen ja erivapausjärjestelmästä luopuminen.
    - Vaikutukset merkittäviä myös toimijoille: muutostyö jo käynnissä mm. yhteistyöryhmätyöskentelyn avulla.
  - Toimilupatehtävän siirtäminen LVM:ltä Trafille
    - Vähäinen viranomaistehtävä: myönnettyjä toimilupia tällä hetkellä 3 kpl.
  - Kaupunkiraideliikennelain jakautuminen – jäljelle jäävä kaupunkiraideliikennelaki yhdistetään raideliikennelakiin v. 2019.

Merenkulku

- Sääntelyyn esitetään isohkoja muutoksia, joilla vaikutuksia Trafin palveluihin:
  - Merimieslääkärijärjestelmän hallinnointi Valviralta Trafille ja merimieslääkärien hyväksyntä toistaiseksi voimassa olevaksi (5 v.).
    - Taustalla liikennejärjestelmäajattelu ja tavoite merimieslääkärien pätevyyden parantamista sekä järjestelmän toiminnan kehittämisestä.
  - Merenkulun koulutusjärjestelmän kehittäminen: Trafin aseman vahvistaminen STCW-yleissopimuksen ja vähimmäiskoulutus-direktiivin mukaisena toimivaltaisena/valvovana viranomaisena.
    - Taustalla tarve vastata paremmin kv./EU-sääntelyn vaatimuksiin
  - Kabotaasiliikennettä koskevien lupien myöntäminen LVM:ltä Trafille (ETA:an kuulumattomien maiden lipun alla purjehtivat alukset).
    - Määrältään vähäinen viranomaistehtävä: myönnettyjä lupia vuosittain vain muutama.
  - Laivaväen pätevyysvaatimuksien selkeyttäminen: kansallisesta kansimiehenkirjasta luopuminen, tilalle aluksilla tehty perehdytys.
    - Koulutusvaatimukset säilyisivät voimassa olevia vastaavina.

Tieliikenne

- Sääntelyä kehitetään kokoamalla sääntelyä yhden lain alle: ehdotus ei sisällä merkittäviä sisällöllisiä muutoksia tai vaikutuksia Trafin palveluihin.
  - Kv. tieliikennettä koskevia säännöksiä täydennettäisiin eräistä kansainvälisistä kuljetuksista annetun lain säännöksillä.
    - Tavoitteena ammattimaista tieliikennettä koskevien säännösten keskittäminen.
  - Myös säännökset kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä siirrettäisiin.
    - Nykyinen toimintamalli, jossa ammattipätevyys saavutetaan osallistumalla määrämuotoiseen koulutukseen, säilytettäisiin. Trafin ja OKM:n toimivalta koulutuskeskusten hyväksymisessä säilyisi nykyisenlaisena.
  - Täsmennyksiä myös vaiheen 1 säännöksiin.

Ilmailu

- Sääntelyyn ei esitetä isoja muutoksia. Mukana joitakin pienempiä muutosehdotuksia, joilla vaikutuksia myös Trafin palveluihin:
  - Ilmoituksenvaraisen toiminnan mahdollistaminen lentotyössä ja lentomiehistönkoulutuksessa myös kansallisesti.
    - Toiminta on EU-tasolla jo nyt ilmoituksenvaraista osalla toimijoista ja sama helpotus halutaan tehdä myös kansalliseen sääntelyyn. Näiden osalta Trafi ei enää myöntäisi lupaa vaan toiminnasta tulisi ilmoituksenvaraista.
  - Kauko-ohjatun lentotoiminnan osalta säilytettäisiin mahdollisuus kansalliseen sääntelyyn
    - Trafi kehittää sääntelyä ja toimintaa edelleen